

SPRAWOZDANIE
z realizacji

Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Miasto Świdnica
na lata 2024-2026

w 2024 r.

Działania w ramach lokalnego systemu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w Świdnicy określa Program Wspierania Rodziny w Gminie Miasto Świdnica na lata 2024-2026. Program ustanowiony został uchwałą nr V/47/24 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 27 września 2024 r., na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jego koordynatorem jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy, „w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań”. W ramach Programu zaplanowano, stosownie do potrzeb wynikających z diagnozy sytuacji świdnickich rodzin, działania profilaktyczne, diagnozujące sytuację rodzin, wspierające i wzmacniające rodzinę biologiczną oraz pomoc terapeutyczną, wychowawczą i socjalną. Jego podstawowym założeniem jest budowanie skutecznego systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu ich funkcji. W Programie założono interdyscyplinarne zaangażowanie różnych instytucji w działania na rzecz świdnickich rodzin, które w ramach własnych kompetencji i możliwości podejmują działania zwiększające szanse rodziny na zmianę funkcjonowania, podniesienie jej umiejętności w zakresie opieki nad dzieckiem i zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa. Zadania ujęte w Programie realizowane były w ramach zadań będących w kompetencjach odpowiednich instytucji.

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świdnicy, Zespołu Interdyscyplinarnego w Świdnicy,
 - Urzędu Miejskiego w Świdnicy, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świdnicy,
 - Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy, Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- przy współpracy z:
- organizacjami pozarządowymi,
 - placówkami oświatowymi,
 - Komendą Powiatową Policji,
 - Poradnią Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Świdnicy,
 - innymi podmiotami, które realizują zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny.

Informacje zawarte w sprawozdaniu zostały sporządzone w oparciu o wskaźniki osiągnięcia założonych celów zaplanowanych działań, służących realizacji zadań Programu, na podstawie danych pozyskanych od podmiotów realizujących zadania w poszczególnych obszarach.

Zadanie 1. Tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu i wzmocnieniu rodzin z dziećmi w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

1.1. Opracowanie i aktualizowanie diagnozy sytuacji rodzin przeżywających trudności.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na bieżąco prowadzą rozeznanie sytuacji rodzin – podopiecznych Ośrodka:

- obejmowali monitorowaniem w zakresie sytuacji zdrowotnej 119 rodzin, w których wychowywało się łącznie 245 dzieci, w następujących formach:
 - rozmowy z rodzicami w środowiskach podczas wywiadów środowiskowych,
 - obserwacja i oględziny dziecka w jego środowisku domowym,
 - motywowanie rodziców do regularnych kontroli lekarskich dzieci oraz dbania o zdrowie dzieci,
 - wgląd do książeczki zdrowia i karty szczepień dziecka,

- kontakty z przychodnią,
 - wgląd w dokumentację medyczną – m.in. chodzi o zaświadczenia lekarskie, orzeczenia z ZPPP, opinie sądowe,
 - sprawdzanie wykonania zaleceń lekarskich,
 - kontakt z wychowawcą z przedszkola/szkoły,
 - współpraca z asystentem rodziny,
 - współpraca z dzielnicowym KPP,
 - współpraca z ZPPP, pedagogami i psychologami z placówek oświaty, kuratorami sądowymi,
 - rozmowy telefoniczne i osobiste ze pedagogiem szkolnym, wychowawcami placówek wsparcia dziennego,
 - rozmowy telefoniczne i osobiste z kuratorem zawodowym i społecznym,
 - kontakt z położnymi;
 - obejmowali opieką:
 - 259 rodzin uwikłanych w problemy uzależnień, z czego w 96 zdiagnozowano chorobę alkoholową,
 - 221 rodzin uwikłanych w problem przemocy,
 - 72 rodziny z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, wymagającymi wsparcia asystenta rodziny,
 - 104 rodziny z nadzorem kuratorskim,
 - 13 rodzin (32 osób w tych rodzinach) korzystających ze świadczeń finansowych pomocy społecznej, w których przyczyną przyznania pomocy była przemoc w rodzinie,
 - 86 rodzin (104 osób w tych rodzinach) korzystających ze świadczeń finansowych pomocy społecznej, których przyczyną przyznania był alkoholizm lub narkomania;
 - 248 rodzin obejmowali działaniami w ramach pracy w grupach diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego, w których wychowywało się łącznie 272 dzieci.
- źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Wśród podopiecznych miejskich placówek oświatowych, jako środowiska zagrożone lub dotknięte przemocą w rodzinie zidentyfikowano 72 rodziny, w tym 17 wśród podopiecznych przedszkoli i 55 szkół podstawowych. Wobec 59 uczniów szkół podstawowych sporządzono powiadomienie do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o potrzebie wglądu w sytuację rodziny z powodu zaniedbań opiekuńczo - wychowawczych.

źródło: miejskie przedszkola i szkoły podstawowe

1.2. Objęcie rodziny wsparciem asystenta rodziny.

Rodziny wychowujące małoletnie dzieci i mające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wspierane są przez asystenta rodziny. Jest to specjalista, który codziennie towarzyszy rodzinie w pokonywaniu trudności życiowych. Asystent wspiera również rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, pomagając stworzyć warunki umożliwiające ich powrót do domu. Na mocy ustawy "Za życiem" z dnia 4 listopada 2016 r., asystent pełni także rolę koordynatora wsparcia dla kobiet w ciąży, szczególnie tych, które doświadczyły powikłań lub spodziewają się dziecka z niepełnosprawnością. Jego zadania obejmują informowanie o dostępnych formach pomocy, reprezentowanie kobiety przed instytucjami oraz wsparcie w codziennych trudnościach wychowawczych.

Asystenci rodziny wsparciem obejmowali łącznie 72 rodziny, w tym:

- w 2024 r. zlecono współpracę z 14 nowymi rodzinami,
- 36 rodzin do pracy z asystentem rodziny zobowiązał sąd,

- 2 rodziny, z 3 dzieci, objęte były wsparciem asystenta rodziny w ramach ustawy „Za życiem”, z tytułu niepełnosprawności dziecka,
- w rodzinach objętych asystenturą wychowywało się łącznie 136 dzieci,
- w rodzinach objętych asystenturą 29 dzieci przebywało w pieczy zastępczej, w tym:
 - 24 dzieci zostało umieszczonych w pieczy w 2024 r.,
 - 1 dziecko powróciło z pieczy zastępczej do rodziny naturalnej,
- na dzień 31 grudnia 2024 r. wsparcia asystenta rodziny wymagało 57 rodzin,
- średni czas pracy asystenta z rodziną wynosił 31 miesięcy, w tym praca asystenta rodziny z rodzinami odbywała się przez okres:
 - do 1 roku – 22 rodziny,
 - do 2 lat – 12 rodzin,
 - do 3 lat – 13 rodzin,
 - powyżej 3 lat – 25 rodzin, w tym 13 zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez sąd,
- 15 rodzin zakończyło pracę z asystentem rodziny, w tym:
 - 4 rodziny ze względu na zrealizowanie planu pracy,
 - 6 rodzin ze względu na brak współpracy z asystentem,
 - 5 rodzin ze względu na zmianę miejsca zamieszkania,
- odbyło się 55 posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji rodziny objętej wsparciem asystenta rodziny.

Pracę na rzecz rodzin w 2024 r. realizowało 4 asystentów rodziny (4 etaty), zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

1.3. Objęcie rodzin wsparciem rodziny wspierającej.

Rodzina wspierająca stanowi instrument mający na celu wsparcie rodziców biologicznych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc może dotyczyć np. organizowania czasu wolnego dzieciom, wypracowania nawyku wspólnego spędzania czasu przez członków rodziny, pomocy w nauce, wskazówek dotyczących wychowania dzieci, nauki gotowania, sprzątanania, utrzymania higieny osobistej, racjonalnego prowadzenia budżetu domowego. Za pełnienie funkcji rodziny wspierającej nie przysługuje wynagrodzenie, wyłącznie zwrot poniesionych kosztów.

Pracownicy socjalni i asystenci rodziny prowadzą stałe rozeznanie wśród bliskiego otoczenia podopiecznych, poszukując kandydatów na rodzinę wspierającą. Nie wpłynął żaden wniosek i zadanie nie było realizowane w Gminie Miasto Świdnica.

1.4. Objęcie rodzin specjalistycznym wsparciem socjalnym, psychologicznym, terapeutycznym i prawnym.

Informacja o miejscach i formach pomocy, zawierająca dane teleadresowe, sposób kontaktu, czas i miejsce, gdzie można uzyskać poradnictwo i wsparcie oraz jego zakres, była na bieżąco aktualizowana i dostępna na stronie Ośrodka www.mops.swidnica.pl. O działaniach podejmowanych na terenie Miasta w zakresie wspierania rodziny i problematyki przemocy domowej oraz o istotnych dla mieszkańców Świdnicy ofertach w tym zakresie na terenie kraju na bieżąco umieszczano informacje:

- na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: www.mops.swidnica.pl,
- na portalu społecznościowym facebook Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej PoMocna Świdnica: @pomocna.swidnica,
- w lokalnych mediach,
- w opracowywanych przez Ośrodek informatorach i innych publikacjach.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia mieszkańcom Świdnicy dostęp do nieodpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego:

■ Indywidualne konsultacje z psychologiem Ośrodka udzielane były w siedzibie przy ul. Franciszkańskiej 7, w Klubie Senior + przy ul. Słobódzkiego 19, w Dziennym Domu Senior + przy ul. Saperów 27, a także w mieszkaniach chronionych przy ul. 1 Maja 23. Psycholog Ośrodka udzielił wsparcia 98 rodzinom (173 osobom w tych rodzinach). Ponadto wsparcie o charakterze psychologicznym w postaci prowadzenia na rzecz mieszkańców Świdnicy interwencji kryzysowej oraz porad mających na celu wsparcie w wymiarze psychicznym społecznym świadczyły dwie specjalistki w wymiarze 40 godzin, udzielając wsparcia 23 osobom.

■ Indywidualne poradnictwo prawne w zakresie szeroko rozumianej pomocy społecznej, udzielane klientom Ośrodka skierowanym przez pracownika socjalnego, w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7, we wtorki i czwartki w godz. od 8.00 do 15.30 – w 2024 r. z poradnictwa i konsultacji udzielanych przez radcę prawnego Ośrodka skorzystało 125 rodzin, w nich 262 osób.

■ Prowadzenie poradnictwa rodzinnego. Poradnictwo obejmuje wstępną diagnozę sytuacji i potrzeb rodziny, wspieranie w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz ukierunkowywanie w dalszej pracy z psychologiem lub/i innym specjalistą. Udzielane było w oparciu o program wspierający rodzinę w jej funkcjonowaniu, opracowany przez terapeutę rodzinnego, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodziny. Spotkania odbywały się w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 2 od kwietnia do 20 grudnia 2024 r. W 2024 r. terapeuta rodzinny zrealizował 468 godziny konsultacji, w tym 415 konsultacji z osobami dorosłymi i 71 konsultacji z udziałem dzieci, w tym:

- udzielono 363 porady w ramach wsparcia i terapii rodzinnej, w tym 311 z udziałem osób dorosłych i 52 z udziałem dzieci,
- zrealizowano 20 innych oddziaływań terapeutycznych dla osób dorosłych.
- Łącznie wsparciem objęto 78 rodzin (241 osobom w tych rodzinach).

Elementem pracy Ośrodka jest udzielanie wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom. Według rozeznania pracowników socjalnych, w 2024 r. pomocą objęli 216 osoby z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

- 148 ze zdiagnozowaną chorobą,
- 68 bez diagnozy, z podejrzeniem występowania choroby psychicznej,
- 17 ubezwłasnowolnionych całkowicie z ustanowionym opiekunem prawnym,
- 8 ubezwłasnowolnionych częściowo z ustanowionym kuratorem.

■ Na zlecenie Ośrodka prowadzona była grupa wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich, przeznaczona dla osób cierpiących na depresję, zaburzenia psychiczne lub inne dolegliwości emocjonalne utrudniające funkcjonowanie w życiu społecznym lub osobistym oraz dla ich rodzin i bliskich. Celem jej prowadzenia jest wzmocnienie emocjonalne uczestników, nauka radzenia sobie w życiu z chorobą i jej kryzysami. Spotkania odbywały się w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7. W 2024 r. było to 42 dwugodzinnych spotkań, w których uczestniczyło od 5 do 20 osób.

■ Konsultacje indywidualne dla dorosłych, prowadzone przez psychologa i terapeutę rodzinnego, w celu nauki stawiania granic bez przemocy, rozpoznawania potrzeb własnych i partnera, rozpoznawania własnych uczuć i emocji, adresowane do rodziców, par, współmałżonków, partnerów, osób przeżywających kryz, mających trudności w budowaniu relacji, ze środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie lub w których jest uruchomiona procedura „Niebieskie Karty”. Konsultacje obejmowały:

- wstępną diagnozę sytuacji i potrzeb rodziny,

- opracowanie programu wspierającego rodzinę w jej funkcjonowaniu, w uzgodnieniu z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikami socjalnymi oraz asystentami rodziny,
- wsparcie w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny,
- ukierunkowanie w dalszej pracy ze specjalistą.
- Spotkania odbywały się w siedzibie MOPS przy ul. Franciszkańskiej 7. W 2024 r. terapeuta rodzinny zrealizował 137 godzin konsultacji, w tym 114 konsultacji z osobami dorosłymi i 38 konsultacji z udziałem dzieci, w tym:
 - udzielono 146 porad w ramach wsparcia i terapii rodzinnej, w tym 107 z udziałem osób dorosłych i 39 z udziałem dzieci,
 - zrealizowano 7 innych oddziaływań terapeutycznych dla osób dorosłych.

Psycholog zrealizował 74 godziny konsultacji, w których uczestniczyło 31 osób.

■ Grupa wsparcia dla osób z doświadczeniem przemocy w rodzinie, przeznaczona dla osób, które doświadczyły lub doświadczają jakiegokolwiek rodzaju przemocy (psychicznej, fizycznej, seksualnej, ekonomicznej) o charakterze otwartym (po wcześniejszej konsultacji z terapeutą). W szczególności mająca na celu podniesienie poczucia wartości uczestników, poznanie własnych granic, mechanizmów stosowania przemocy, rozpoznania zagrożeń i sposobów ich unikania w kontaktach z agresorem, poznanie aspektów prawnych zjawiska przemocy, naukę funkcjonowania w relacjach po doznanych urazach, komunikacji bez przemocy oraz technik samoobrony. Grupa prowadzona była przez 2 terapeutów, a ofertę skierowano do osób, które same zgłoszą taką potrzebę, uczestników procedur „Niebieskie Karty” oraz osób motywowanych przez innych specjalistów do udziału w grupie. Spotkania grupy odbywały się w siedzibie MOPS przy ul. Franciszkańskiej 7, 2 razy w miesiącu. W 2024 r. zrealizowano 6 spotkań, w których uczestniczyły 3 osoby.

■ Grupa wsparcia dla młodzieży, miała charakter otwarty (po wcześniejszej konsultacji z terapeutą), prowadzona w szczególności w celu nauki budowania relacji i komunikacji z innymi oraz podejmowania ról życiowych, rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami, funkcjonowania w relacjach bez przemocy oraz budowania pewności siebie i poczucia własnej wartości. Zajęcia realizowało 2 terapeutów, a spotkania adresowano do młodzieży ze świdnickich placówek oświatowych, wymagającej wsparcia w budowaniu bezpiecznych relacji. Spotkania grupy odbywały się w siedzibie MOPS przy ul. Franciszkańskiej 7, 1 raz w miesiącu. W 2024 r. zrealizowano 3 spotkania, w których uczestniczyło do 5 osób.

■ Warsztaty dla młodzieży świdnickich szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w zakresie podejmowania obecnych i przyszłych ról w związkach i nauki budowania dobrej, życzliwej i bezpiecznej relacji z drugim człowiekiem, prawidłowego porozumiewania się w relacjach bez przekraczania granic, w celu poprawy jakości komunikacji w relacjach, nauki negocjowania i rozwiązywania konfliktów bez przemocy, podejścia relacyjnego w związkach i wychowaniu dzieci. Zrealizowano 10 warsztatów dla 10 zespołów klasowych, w wymiarze 4 godz. każde spotkanie, łącznie 40 godz., w których wzięło udział 193 uczniów. Warsztaty prowadziło 2 trenerów z przygotowaniem pedagogicznym, posiadających ukończone szkolenie trenerskie, w zakresie mediacji, ochrony przed przemocą w szkole, zachowaniami ryzykownymi młodzieży oraz doświadczenie w pracy z młodzieżą i w prowadzeniu spotkań warsztatowych na terenie placówek oświatowych, w zakresie radzenia sobie z emocjami, budowania związków i relacji.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Urząd Miejski w 2024 r. zlecił realizację w Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych, przy ul. Długiej 33 punktu pomocy psychologicznej dla mieszkańców Świdnicy, uwikłanych w problemy uzależnień, przemocy domowej oraz w szeroko rozumianym kryzysie. Spotkania indywidualne realizowane były w okresie styczeń-grudzień 2024 r. (z wyłączeniem miesięcy wakacyjnych). Z konsultacji psychologicznych skorzystało 103 osoby dorosłe (70 kobiet, 33 mężczyzn) oraz 20 dziewczynek i 15 chłopców.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco informuje o miejscach pomocy dla osób i rodzin wymagających wsparcia specjalistycznego na stronie internetowej Centrum. W 2024 r.:

- Sporządzono i przesłano do Starostwa Powiatowego w Świdnicy listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa w Powiecie Świdnickim.
- Opracowano 1 ulotkę informacyjną oraz dokonano jej dystrybucji na terenie powiatu w ilości 3000 sztuk w ramach Kampanii „19 Dni Przeciwko Przemocy i Krzywdzeniu Dzieci i Młodzieży”.
- Do instytucji pomocowych na terenie powiatu świdnickiego rozesłano „Bazę teleadresową instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, świadczących usługi na terenie województwa dolnośląskiego, dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową”.
- Sporządzono i rozesłano do instytucji pomocowych na terenie powiatu świdnickiego „Informator-baza teleadresowa z terenu powiatu świdnickiego /instytucji/podmiotów/NGO”, które realizują działania adresowane do osób dotkniętych przemocą domową z terenu powiatu świdnickiego.
- Na bieżąco informowano o formach i zakresie pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie na stronie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie oraz profilu facebook Profesjonaliści z sercem;

- www.pcpr.swidnica.pl,

- https://www.facebook.com/profesjonaliscizsercem/?locale=pl_PL.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie realizował poradnictwo w zakresie:

- Interwencji kryzysowej, w ramach której udzielono 246 porad dla 104 osób, w tym 70 porad dla 30 dzieci i młodzieży.
- Pomocy psychologicznej, w ramach której udzielono 229 porad dla 88 osób, w tym 36 porad dla 15 dzieci i młodzieży.
- Pomocy prawnej, w ramach której udzielono 78 porad dla 59 osób.
- Pomocy osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą w formie grupy wsparcia – odbyło się 10 spotkań, po 2 godz. dydaktyczne, w których udział wzięło 9 mieszkańców Świdnicy.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Świdnicy realizowano programy terapeutyczne, finansowane przez Gminę Miasto Świdnica:

- Poradnictwo i terapia indywidualna dla osób uwikłanych w przemoc domową i dla rodziców osób uzależnionych.
- Terapia dla osób doświadczających przemocy domowej.
- Grupa pracy nad złością.
- Trening umiejętności służących zdrowieniu.
- Zapobieganie nawrotom choroby.
- Grupy trening asertywności dla osób doświadczających przemocy domowej.
- Poradnictwo i terapia indywidualna dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej.
- Treningi poradnictwo i terapia indywidualna dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej.

źródło: Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy zrealizował na rzecz mieszkańców Świdnicy w ramach statutowej działalności w 2024 r.:

- Badania diagnostyczne dzieci i młodzieży, mające na celu m.in. poznanie możliwości rozwoju, zachowań, specyfiki trudności w funkcjonowaniu szkolnym:
 - psychologiczne – 968 diagnoz,
 - pedagogiczne – 923 diagnoz,
 - logopedyczne – 412 diagnozy,
 - związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej – 10 diagnoz;
 - Pomoc bezpośrednią związaną z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży:
 - terapię pedagogiczną, w tym zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – 19 dzieci,
 - terapię logopedyczną – 118 dzieci,
 - terapię psychologiczną – 17 dzieci,
 - terapię BFB – 20 dzieci,
 - Trening Umiejętności Społecznych – 5 dzieci,
 - porady, konsultacje – 179 dzieci;
 - Badania dzieci skierowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w trybie pilnym, w związku ze zmianą sprawowania opieki (rodzina zastępcza lub adopcja) – 38 osób.
- źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Dla mieszkańców Świdnicy nieodpłatne wsparcie i poradnictwo specjalistyczne zapewniają również:

- Szkoły podstawowe prowadzone przez Miasto Świdnicę, w formie indywidualnych konsultacji psychologicznych oraz zajęć grupowych dla społeczności szkolnej.
- Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych przy ul. Długiej 33, w formie porad prawnych i obywatelskich oraz mediacji udzielanych w poniedziałki i czwartki od 13.00 do 17.00, wtorki, środy i piątki od 8.00 do 12.00.
- Punkt Pomocy Prawnej przy Urzędzie Gminy w Świdnicy przy ul. Głowackiego 4, w poniedziałki i czwartki od 7.30 do 11.30, wtorki i środy od 12.30 do 16.30, piątki od 9.00 do 13.00.
- Fundacja Pomocy Prawnej NEGOTIUM, w formie porad prawnych wraz z kompleksową obsługą podopiecznego przy ul. Długiej 54-58/5, w czwartki i piątki po uprzednim umówieniu na spotkanie mailowo lub telefonicznie.
- Okręgowy Ośrodek Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem w Świdnicy przy placu Św. Małgorzaty 1 w formie pomocy psychologicznej, prawnej, psychoterapeutycznej, psychiatrycznej oraz szerokiego wsparcia materialnego i rzeczowego; pomocy udzielano w poniedziałki, środy, czwartki, piątki od 8:00 do 15:00, we wtorki od 13:00 do 20:00, w soboty od 9:00 do 14:00.
- Poradnia Psychologiczna i Poradnie Zdrowia Psychicznego w zakładach opieki zdrowotnej.

1.5. Działania edukacyjne, rozwijające i podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców/opiekunów.

Kampanię pod nazwą „Świdnica przeciw przemocy”, koncentrującą się na edukacji społecznej, mającej na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje cyklicznie. Ponadto w okresie od stycznia do marca 2024 r. MOPS kontynuował Projekt „Świdnica przeciw przemocy” w ramach konkursowego Programu „Sprawiedliwość”, będącego programem pilotażowego wdrożenia zintegrowanych programów zapobiegania przemocy domowej. Celem programu było przetestowanie rozwiązań prowadzących do poprawy wczesnej profilaktyki przemocy domowej i powstrzymania przemocy przed jej wystąpieniem, poprzez działania uwzględniające różne

czynniki ryzyka związane z przemocą domową. W ramach Projektu uruchomiono Centrum dla Rodzin koordynowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i we współpracy z podmiotami pracującymi na rzecz mieszkańców Świdnicy w obszarze wspierania relacji i wczesnej profilaktyki przemocy i wdrażania modelu profilaktyki przemocy domowej na poziomie gminy.

W ramach Kampanii realizowano m.in:

- Konsultacje indywidualne dla dorosłych, prowadzone przez psychologa i terapeutę rodzinnego, w celu nauki stawiania granic bez przemocy, rozpoznawania potrzeb własnych i partnera, rozpoznawania własnych uczuć i emocji, adresowane do rodziców, par, współmałżonków, partnerów, osób przeżywających kryzys, mających trudności w budowaniu relacji, ze środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie lub w których jest uruchomiona procedura „Niebieskie Karty”. Psycholog zrealizował 74 godziny konsultacji, w których uczestniczyło 31 osób.
- Grupa wsparcia dla osób z doświadczeniem przemocy w rodzinie, przeznaczona dla osób, które doświadczyły lub doświadczają jakiegokolwiek rodzaju przemocy (psychicznej, fizycznej, seksualnej, ekonomicznej) o charakterze otwartym (po wcześniejszej konsultacji z terapeutą). W szczególności mająca na celu podniesienie poczucia wartości uczestników, poznanie własnych granic, mechanizmów stosowania przemocy, rozpoznania zagrożeń i sposobów ich unikania w kontaktach z agresorem, poznanie aspektów prawnych zjawiska przemocy, naukę funkcjonowania w relacjach po doznanych urazach, komunikacji bez przemocy oraz technik samoobrony. Grupa prowadzona była przez 2 terapeutów, a ofertę skierowano do osób, które same zgłoszą taką potrzebę, uczestników procedur „Niebieskie Karty” oraz osób motywowanych przez innych specjalistów do udziału w grupie. Spotkania grupy odbywały się w siedzibie MOPS przy ul. Franciszkańskiej 7, 2 razy w miesiącu. W 2024 r. zrealizowano 6 spotkań, w których uczestniczyły 3 osoby;
- Grupa wsparcia dla młodzieży, miała charakter otwarty (po wcześniejszej konsultacji z terapeutą), prowadzona w szczególności w celu nauki budowania relacji i komunikacji z innymi oraz podejmowania ról życiowych, rozpoznawania i radzenia sobie z emocjami, funkcjonowania w relacjach bez przemocy oraz budowania pewności siebie i poczucia własnej wartości. Zajęcia realizowało 2 terapeutów, a spotkania adresowano do młodzieży ze świdnickich placówek oświatowych, wymagającej wsparcia w budowaniu bezpiecznych relacji. Spotkania grupy odbywały się w siedzibie MOPS przy ul. Franciszkańskiej 7, 1 raz w miesiącu. W 2024 r. zrealizowano 3 spotkania, w których uczestniczyło do 5 osób;
- Warsztaty dla młodzieży świdnickich szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w zakresie podejmowania obecnych i przyszłych ról w związkach i nauki budowania dobrej, życzliwej i bezpiecznej relacji z drugim człowiekiem, prawidłowego porozumiewania się w relacjach bez przekraczania granic, w celu poprawy jakości komunikacji w relacjach, nauki negocjowania i rozwiązywania konfliktów bez przemocy, podejścia relacyjnego w związkach i wychowaniu dzieci. Zrealizowano 10 warsztatów dla 10 zespołów klasowych, w wymiarze 4 godz. każde spotkanie, łącznie 40 godz., w których wzięło udział 193 uczniów. Warsztaty prowadziło 2 trenerów z przygotowaniem pedagogicznym, posiadających ukończone szkolenie trenerskie, w zakresie mediacji, ochrony przed przemocą w szkole, zachowaniami ryzykownymi młodzieży oraz doświadczenie w pracy z młodzieżą i w prowadzeniu spotkań warsztatowych na terenie placówek oświatowych, w zakresie radzenia sobie z emocjami, budowania związków i relacji;
- Warsztaty „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, których celem było wsparcie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, ukierunkowanie na przeciwdziałanie zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży oraz podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców i nauczycieli. Uczą otwartej, konstruktywnej komunikacji w rodzinie i poza nią, relacji opartych na wzajemnym szacunku i współpracy, służących tworzeniu środowiska najbardziej wspierającego naturalny rozwój

dziecka. Zajęcia odbywały się w siedzibie Miejskiego Centrum Wspierania Inicjatyw przy ul. Rynek 39-40, zgodnie ze standardami Szkoły dla Rodziców i Wychowawców Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie, w formie 10 spotkań, po 4 godz. lekcyjne, łącznie w wymiarze 40 godz. dla każdej z grup. W 2024 r. zrealizowano 5 edycji części I warsztatów (udział wzięło 76 osób, z czego 58 ukończyło warsztaty). Warsztaty prowadziło 2 trenerów Programu, posiadających certyfikat realizatora programu wydany przez ORE, uprawniający do prowadzenia części 1, 2 i 3 Programu Szkoła dla Rodziców i Wychowawców oraz wieloletnie doświadczenie w prowadzeniu Programu;

■ **Kampania społeczna:**

przygotowano 4 filmy, trwające minimum 2 minuty, poświęcone działaniom związanym z realizacją Projektu, prezentującym ofertę Centrum dla Rodzin oraz sondy uliczne nawiązujące do prowadzonej kampanii społecznej. Filmy publikowano na profilu PoMocna Świdnica i w zakładce Centrum dla Rodzin na stronie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przygotowano projekty i wydrukowano plakaty, promocyjne teczki i billboardy oraz parasole, zawierające hasła promujące budowanie właściwych relacji między ludźmi i w rodzinie. Plakaty wyeksponowano na przystankach autobusowych, w autobusach komunikacji miejskiej oraz w budynkach użyteczności publicznej. Billboardy wyeksponowano na przestrzeniach rozmieszczonych na terenie miasta w 2 punktach. Teczki oraz inne materiały promocyjne przekazane zostały uczestnikom i realizatorom działań w projekcie oraz w trakcie organizowanych w mieście wydarzeń;

■ Zakupiono zawieszki odblaskowe, którymi przystrojono „PoMocną Choinkę”. Rozbierając drzewko mieszkańcy Świdnicy mogli wziąć elementy odblaskowe i eksponować na elementach zewnętrznych ubioru stając się tym samym bardziej widocznymi o zmroku;

■ Pracownicy Ośrodka uczestniczyli w Świętojańskim Pikniku, w dniu kończącym rok szkolny. Mieli oni możliwość porozmawiania z rodzicami i dziećmi m.in. o konieczności zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży w czasie rozpoczynających się wakacji, rozstrzygnięto konkurs plastyczny pod hasłem „Udane wakacje, bezpieczne wakacje”, najmłodszym uczestnikom zaproponowano udział w licznych zajęciach i animacjach, jak również prowadzono punkt informacyjny dotyczący profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy;

■ Przeprowadzono dwie edycje warsztatów dla mieszkańców Świdnicy pn. „Świdnicka szkoła dobrych relacji”, których celem jest doskonalenie umiejętności tworzenia pełnych i satysfakcjonujących relacji zarówno w sferze prywatnej, jak i zawodowej, doświadczenie siebie w relacji z sobą i innymi osobami, odkrycie swoich wzorców komunikacji i budowania relacji, poznanie, czym jest udany związek z drugim człowiekiem, nauka wyrażania siebie i swoich potrzeb w bezpieczny sposób. Z tej formy wsparcia skorzystało 31 mieszkańców Świdnicy, każdy z nich otrzymał opracowany na potrzeby szkolenia notatnik. Jedna edycja to cztery spotkania po trzy godziny dziennie;

Działania w ramach Kampanii dofinansowane były z dotacji Ministerstwa Sprawiedliwości (w wysokości 15% dotacji) i środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021 (w wysokości 85% dotacji). Na realizację Projektu Gmina Miasto Świdnica uzyskała środki w środki w łącznej wysokości 388.520 zł, w tym kwotę 106.320 zł na realizację projektu w 2024 r.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2024 r. zrealizowało na rzecz wspierania rodziców i opiekunów w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

■ Warsztaty „Szkoła dla rodziców i wychowawców” (III edycje) – łącznie 45 osób, z czego 9 z terenu Świdnicy.

■ Grupa wsparcia dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą – 10 spotkań (łącznie 20 godz.), 10 uczestników.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy w ramach działań wspierających rodziny we wzmacnianiu ich funkcji opiekuńczych i wychowawczych zrealizował:

- Zajęcia grupowe edukacyjno-wspierające dla rodziców dzieci z Zespołem Aspergera – 8 spotkań, 7 uczestników.
- Terapię pedagogiczną „Spotkanie z rodziną” – 266 spotkań, 55 rodzin.

Działania podnoszące kompetencje opiekuńczo-wychowawcze prowadzone były również z wykorzystaniem technologii informatyczno-komunikacyjnej, w formie gotowych do pobrania materiałów ze strony internetowej: <https://poradnia.swidnica.pl/poradnia/materialy-do-pobrania/>:

- Wskazówki do pracy z dzieckiem nadpobudliwym,
- Depresja dzieci i młodzieży. Część 1,
- Depresja dzieci i młodzieży. Część 2,
- Narkotyki – ryzykowna decyzja,
- Wpływ mediów elektronicznych na dzieci,
- Część I – warunki zewnętrzne a koncentracja uwagi,
- Część II – wpływ zdrowia i samopoczucia dziecka na koncentrację uwagi,
- Część III – ćwiczenia na poprawę koncentracji uwagi.

źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Przedszkola i szkoły podstawowe w ramach działalności programowej:

- Realizowały pedagogizację rodziców i opiekunów, poprzez warsztaty, spotkania grupowe, ulotki i gazetki informacyjne, artykuły.
- Umożliwiały konsultacje indywidualne z psychologiem, pedagogiem, wychowawcami klas.
- Diagnozowały sytuację opiekuńczo-wychowawczą środowiska rodzinnego podopiecznych z uwzględnieniem wielu perspektyw (wychowawcy, rodziców, dziecka) oraz systematycznie monitorowały zadeklarowane i podjęte przez rodziców działania.
- Kierowały rodziców/opiekunów do placówek oferujących wsparcie specjalistyczne w zakresie kształtowania właściwych postaw rodzicielskich oraz pełnienia prawidłowych ról społecznych.

źródło: miejskie przedszkola i szkoły podstawowe

1.6. Aktywizacja społeczna i integracja środowiska rodzin.

W pomocy środowiskowej realizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej najważniejszym zadaniem jest praca socjalna, która skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin, poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowanie w rozwiązywaniu problemów. Skierowana jest na przywrócenie zdolności osób i rodzin do samodzielnego funkcjonowania. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. Określa on

uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej podopiecznego. W 2024 r. kontraktem socjalnym objętych było 112 osób, zawarto 112 kontraktów.

Zadanie 2. Zapewnienie rodzinom warunków do uzyskania stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego

2.1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci i rodzin.

W celu zabezpieczenia podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował świadczenia pieniężne oraz niepieniężne, przyznawane na podstawie obowiązujących przepisów, w szczególności ustawy: o pomocy społecznej, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci:

- zasiłek z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności – 38 rodzin (156 osób w tych rodzinach),
- zasiłek z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza rodzinom niepełnym lub wielodzietnym – 80 rodziny (255 osób w tych rodzinach),
- zasiłek rodzinny – 1082 osób,
- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – 26 osób,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 8 osób,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka – 117 osób,
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 205 osób,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia – 85 osób,
- świadczenie rodzicielskie – 109 osób,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego – 216 osób,
- 414 rodzin (180 dzieci w tych rodzinach) korzystających z żywności w ramach Banku Żywności,
- 21 rodzin (36 dzieci w tych rodzinach) skierowanych do udzielenia pomocy rzeczowej, w formie paczek świątecznych żywnościowych w ramach Spotkania Opłatkowego i skierowania do odebrania odzieży bielizny i pościeli ze Spółdzielni Socjalnej „MITOS”a także paczek świątecznych dla dzieci od prywatnego darczyńcy.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Urząd Miejski w ramach pomocy osobom i rodzinom o niskich dochodach udzielił wsparcia w formie:

- dodatku mieszkaniowego – 800 osób,
- umorzenia zaległości czynszowych i innych opłat związanych z umową najmu lokalu, w zamian za pracę w ramach wolontariatu – brak (1 osoba skierowana do pracy w ramach wolontariatu).

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

2.2. Aktywizacja zawodowa dorosłych członków rodziny.

W pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej koncentrują się na motywowaniu do podjęcia działań zmierzających do znalezienia pracy oraz na wspieraniu w poszukiwaniu pracy, wyszukiwaniu ofert pracy i nawiązywaniu kontaktów z pracodawcami.

Powiatowy Urząd Pracy w Świdnicy w ramach działalności statutowej w 2024 r. realizował działania aktywizujące bezrobotnych:

- projekt „Kierunek aktywizacja” w ramach FEDS 2021-2027, z którego skorzystały 203 osoby,

- publikacja informacji sygnałnej Barometr Zawodów, wymieniającej zawody w grupach deficytowych oraz nadwyżkowych w Powiecie Świdnickim.

Osobom bezrobotnym, zagrożonym wykluczeniem społecznym, Powiatowy Urząd Pracy oferował alternatywne formy aktywizacji zawodowej i instrumenty rynku pracy, które pozwolą na pozyskanie nowych doświadczeń oraz kompetencji i umiejętności pożądaných na rynku pracy oraz wsparcie dla osób poszukujących zatrudnienia:

- organizacja staży – 109 osób,
- zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych – 55 osób,
- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej – 27 osób,
- refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 42 osoby,
- refundacja kosztów przejazdu – 29 osób,
- refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do 6 roku życia – 1 osoba,
- bon na zasiedlenie dla osób do 30 roku życia – 5 osób,
- zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego dla osób do 30 roku życia – 2 osoby,
- finansowanie szkoleń – 74 osoby,
- organizacja prac społecznie użytecznych – 28 osób,
- zatrudnienie w ramach robót publicznych – 48 osób,
- refundacja wynagrodzeń za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 lat – 10 osób,
- finansowanie studiów podyplomowych – 24 osoby,
- porady indywidualne w zakresie doradztwa zawodowego – 250 osób,
- informacje grupowe – 4 informacje dla 25 osób,
- objęcie Kwestionariuszem Zainteresowań Zawodowych – 18 osób,
- jedno szkolenie z zakresu umiejętności poszukiwania pracy – 9 osób.

źródło: Powiatowy Urząd Pracy

2.3. Zapewnienie rodzinom zagrożonym eksmisją dostępu do lokali socjalnych/komunalnych.

W 2024 r. Gmina Miasto Świdnica posiadała 121 czynnych umów na dysponowanie lokalem z najmem socjalnym. Z zasobów Miasta:

- 41 rodzin (94 osoby w tych rodzinach) otrzymało przydział lokalu z najmem socjalnym, w tym 30 rodzin (70 osób w tych rodzinach) z listy wyroków eksmisyjnych,
- 27 rodzin (62 osoby w tych rodzinach) otrzymało przydział lokalu komunalnego.

źródło: Wydział Gospodarki Mieszkaniowej Urzędu Miejskiego

2.4. Zapewnienie pomocy specjalistycznej rodzinom dotkniętym uzależnieniami i przemocą w rodzinie.

Wobec rodzin, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy postępowanie prowadzą grupy diagnostyczno-pomocowe Zespołu Interdyscyplinarnego w Świdnicy. Grupy pomocą obejmowały:

■ 248 rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej – 805 osób w tych rodzinach, w tym:

- 258 kobiet,
- 275 mężczyzn,
- 272 dzieci, w tym 81 w wieku do 18 roku życia (132 dziewczynki, 140 chłopców);

■ 353 osób doznających przemocy domowej:

- 159 kobiety,
- 41 mężczyzn,
- 153 dzieci, w tym 71 dziewczynek, 82 chłopców.

W wyniku działań grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego w Świdnicy:

- sporządzono 75 formularze „Niebieska Karta-C”, wypełnianych z osobą doznającą przemocy,
- sporządzono 65 formularze „Niebieska Karta-D”, wypełnianych w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc.

W 2024 r. zakończono 141 procedury „Niebieskie Karty”, w tym:

- 83 procedury „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej,
- 58 procedur „Niebieskie Karty” w wyniku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań,
- 96 rodzin objęto monitoringiem po zakończonej procedurze,
- 41 rodzin nie objęto monitoringiem po zakończonej procedurze,
- 52 ponownie wszczęte procedury NK, w których procedura była wcześniej prowadzona i została zakończona.

źródło: Zespół Interdyscyplinarny w Świdnicy

Prowadząc pracę socjalną z rodziną będącą pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy socjalni stale współpracują z asystentami rodziny, psychologiem Ośrodka oraz innymi podmiotami z terenu miasta, realizującymi swoje zadania statutowe wobec tych rodzin, w szczególności ze szkołami, przedszkolami, Komendą Powiatową Policji, kuratorami oraz innymi podmiotami zobowiązanymi do pracy na rzecz rodziny. W 2024r. pracownicy socjalni sporządzili:

- 1 powiadomienie do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o potrzebie objęcia rodziny nadzorem kuratora z powodu zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych,
- 1 wniosek do Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dotyczących konieczności podjęcia działań wobec osób z problemami uzależnień.

Na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzone były grupy wsparcia, o charakterze otwartym, po wcześniejszej konsultacji z terapeutą:

- dla osób z doświadczeniem przemocy w rodzinie, przeznaczona dla osób, które doświadczyły lub doświadczają jakiegokolwiek rodzaju przemocy (psychicznej, fizycznej, seksualnej, ekonomicznej) o charakterze otwartym (po wcześniejszej konsultacji z terapeutą). W szczególności mająca na celu podniesienie poczucia wartości uczestników, poznanie własnych granic, mechanizmów stosowania przemocy, rozpoznania zagrożeń i sposobów ich unikania w kontaktach z agresorem, poznanie aspektów prawnych zjawiska przemocy, naukę funkcjonowania w relacjach po doznanych urazach, komunikacji bez przemocy oraz technik samoobrony. Grupa prowadzona była przez 2 terapeutów, a ofertę skierowano do osób, które same zgłoszą taką potrzebę, uczestników procedur „Niebieskie Karty” oraz osób motywowanych przez innych specjalistów do udziału w grupie. Spotkania grupy odbywały się w siedzibie MOPS przy ul. Franciszkańskiej 7, 2 razy w miesiącu. W 2024 r. zrealizowano 6 spotkań, w których uczestniczyły 3 osoby;
- dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich bliskich, przeznaczona dla osób cierpiących na depresję, zaburzenia psychiczne lub inne dolegliwości emocjonalne utrudniające funkcjonowanie w życiu społecznym lub osobistym oraz dla ich rodzin i bliskich. Celem jej prowadzenia jest wzmocnienie emocjonalne uczestników, nauka radzenia sobie w życiu z chorobą i jej kryzysami. Spotkania odbywały się w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7. W 2024 r. było to 42 dwugodzinnych spotkań, w których uczestniczyło od 5 do 20 osób.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w ramach realizowanego poradnictwa udzielił wsparcia w formie:

- interwencji kryzysowej z powodu:
 - przemocy domowej – 26 porady dla 13 osób, w tym 2 porad dla 2 dzieci i młodzieży,

- uzależnień – 6 porad udzielonych 2 osobom,
 - współuzależnienia – 7 porad udzielonych 4 osobom,
 - problemów wychowawczych – 47 porad dla 25 osób, w tym 26 porad dla 15 dzieci i młodzieży,
 - zaburzeń emocjonalnych, zachowania, odżywiania, psychicznych – 73 porady dla 18 osób, w tym 21 porad dla 5 dzieci,
 - problemów małżeńskich, par, rodzinnych – 40 porad dla 15 osób,
 - pomocy psychologicznej z powodu:
 - przemocy domowej – 47 porad dla 19 osób, w tym 2 porad dla 2 dzieci i młodzieży,
 - uzależnień – 5 porady udzielonych 3 osobom,
 - współuzależnienia – 1 porada udzielona 1 osobie,
 - problemów wychowawczych – 36 porad dla 18 osób, w tym 11 porad dla 6 dzieci i młodzieży,
 - zaburzeń emocjonalnych, zachowania, odżywiania, psychicznych – 73 porad dla 18 osób, w tym 21 porad dla 5 dzieci i młodzieży,
 - problemów małżeńskich, par, rodzinnych – 40 porad dla 15 osób;
 - pomocy prawnej z powodu:
 - rozvodu – 6 porad dla 6 osób,
 - władzy rodzicielskiej 12 porad dla 5 osób,
 - rodzinnego – 5 porad dla 4 osób.
- źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Mieszkańcy Świdnicy uwikłani w problem alkoholowy i przemocowy korzystali w 2024 r. z profesjonalnego leczenia finansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą stacjonarnie i całodobowo oraz ambulatoryjnie:

- całodobowy program psychoterapii uzależnień w Dolnośląskim Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze realizowały 53 osoby, z czego program terapii ukończyło 37 uczestników;
- w warunkach ambulatoryjnych w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu i Poradni Leczenia Uzależnień:
 - program terapii uzależnienia realizowało 98 osób, z czego program terapii ukończyło 43 uczestników,
 - program terapii współuzależnienia realizowało 17 osób, z czego program terapii ukończyło 10 uczestników,

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze realizowało profesjonalne programy terapeutyczne mające na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych, na terenie Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia oraz Poradni Leczenia Uzależnień w Świdnicy, w tym:

- Poradnictwo i terapia indywidualna dla osób uwikłanych w przemoc domową i dla rodziców osób uzależnionych – 3 osoby na każde spotkanie, 60 godz. terapii indywidualnej, w ramach 20 dyżurów.
- Terapia grupowa dla osób doświadczających przemocy domowej – 9-12 osób, 60 godz. terapii, w ramach 15 sesji.
- Grupowy trening asertywności dla osób doświadczających przemocy domowej – 6 uczestników, 25 godz., w ramach 1 edycji.
- Poradnictwo i terapia indywidualna dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem i uzależnionej – 2-4 osób na każdym spotkaniu, 36 godz. w ramach 12 dyżurów.
- Grupa pracy nad złością – 6-8 uczestników, 36 godz. terapii, w ramach 9 sesji.

- Trening umiejętności służących zdrowieniu – 6-11 uczestników, 32 godz. terapii, w ramach 8 sesji.
- Trening zapobiegania nawrotom choroby – 6-7 uczestników, 36 godz. terapii, w ramach 9 sesji.

źródło: Dolnośląskie Centrum Leczenia Uzależnień w Czarnym Borze

W realizacji zadań wobec rodziny dotkniętej przemocą najważniejsze jest przerwanie przemocy i zapewnienie bezpieczeństwa osobom jej doświadczającym. Schronienie i wsparcie osobom doznającym przemocy w Świdnicy zapewnia:

■ Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”, w ramach prowadzonego hostelu dla ofiar przemocy w rodzinie, dysponującego 12 miejscami. W 2024 r.:

- udzielono schronienia 12 osobom, w tym 4 dorosłym i 8 dzieciom,
- mieszkańcy przebywali w hostelu łącznie 2.542 osobodni,
- zapewniono pomoc w formie noclegu, wyżywienia (okresowo), wsparcia pedagogiczno-pedagogicznego, rozmów wspierających i motywujących do rozwiązywania problemów.

źródło: Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint”

■ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach mieszkania interwencyjnego, które dysponuje 7 miejscami. W 2024 r.:

- zapewniono schronienie 3 osobom, w tym 1 kobiecie i 2 dzieci.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

W sytuacji, gdy sprawca stanowi realne zagrożenie dla zdrowia i życia domowników jest izolowany. W realizacji zadania uczestniczą instytucje posiadające w tym zakresie ustawowe uprawnienia:

■ Komenda Powiatowa Policji w 2024 r.:

- podjęła 1332 interwencje domowe związane z przemocą domową, z których wszczęto 180 procedur „Niebieski Karty”,
- sporządziła 7 wniosków do Prokuratury Rejonowej w Świdnicy o objęcie aktem oskarżenia osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej (art. 207 kk), wszystkie wnioski dotyczyły mężczyzn.

źródło: Komenda Powiatowa Policji

■ Prokuratura Rejonowa w Świdnicy w 2024 r. prowadziła 212 postępowań karnych wobec sprawców przemocy:

- w 15 sprawach zastosowano izolacyjny środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania,
- w 68 przypadkach zastosowano nieizolacyjne środki zapobiegawcze tj. dozór policji (39 przypadków), nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (28 przypadki) oraz poręczenie majątkowe (1 przypadek).

źródło: Prokuratura Rejonowa

■ Sąd Rejonowy I Wydział Cywilny w 2024 r. zarejestrował 25 spraw o zobowiązanie sprawcy przemocy domowej do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z innym członkiem rodziny, wobec którego dopuścił się przemocy. W 8 sprawach udzielono zabezpieczenia poprzez natychmiastowe nakazanie uczestnikowi postępowania opuszczenia zajmowanego lokalu oraz orzeczono zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia na czas trwania postępowania, w 12 sprawach zobowiązano sprawcę przemocy do opuszczenia lokalu mieszkalnego.

źródło: Sąd Rodzinny I Wydział Cywilny

Zadanie 3. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży

3.1. Realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Głównym realizatorem programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży są świdnickie przedszkola i szkoły podstawowe. W 2024 r. realizowały m.in.:

■ Przedszkole Miejskie Nr 4:

- zajęcia mówiące o zagrożeniach współczesnego świata,
- „Mamo, Tato nie pal”, „Ide do szkoły”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, 40 dzieci i ich rodzice;

■ Przedszkole Miejskie Nr 6:

- projekty promujące zdrowy styl życia: „Kubusiowi Przyjaciela Natury”, „Mali Wspaniali”, „Pola Nadziei”,
- zajęcia rytmiczne,
- zajęcia lekkoatletyczne;

■ Przedszkole Miejskie nr 14:

- „Bezpieczne dziecko jest świadome zagrożeń i potrafi reagować na nie reagować” – cykliczne spotkania z policjantem, 100 dzieci,
- „Czyste powietrze wokół nas”, rodzice i dzieci z dwóch grup,
- „Rozpoznawanie symptomów przemocy wobec dziecka”, artykuł z „Bliżej przedszkola”,
- opracowanie i wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich – procedury;

■ Przedszkole Miejskie nr 15:

- pogadanki z dziećmi na temat właściwego zachowania w grupie, zawieranie kontraktu grupowego, zobowiązującego do zgodnego współdziałania w grupie (126 dzieci),
- wskazywanie za pośrednictwem literatury dziecięcej (bohaterów literackich) właściwych postaw i zachowań (117 dzieci),
- czytanie dzieciom książeczek dotyczących przemocy i agresji, pozytywnych i negatywnych emocji, wskazywanie na ich skutki i konsekwencje (126 dzieci),
- stosowanie (w razie konieczności) procedur:

- Standardy Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Miejskim nr 15 w Świdnicy
- Procedura postępowania z dzieckiem przejawiającym agresję
- Procedura postępowania w przypadku informacji lub podejrzenia dopuszczenia się przemocy przez nauczyciela wobec dziecka uczęszczającego do przedszkola
- Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia faktu krzywdzenia dziecka

- systematyczna realizacja przedszkolnego Programu Profilaktycznego „Można Inaczej” (cykl zajęć na cały rok szkolny),
- objęcie dziecka/dzieci przejawiającego zachowania agresywne i dzieci mających trudności w społecznym funkcjonowaniu pomocą psychologiczno- pedagogiczną (zajęcia z terapii pedagogicznej);

■ Przedszkole Miejskie Nr 16:

- Program własny „Jestem ważny”, wzmacniający poczucie wartości u dzieci, uczący radzenia sobie w trudnych sytuacjach, m. in. z przemocą – 20 dzieci;
- Sprecyzowanie norm i zasad, dot. życia przedszkolnego, a szczególnie zachowań agresywnych i przemocy oraz poszanowania cudzej własności; realizowanie we wszystkich grupach integracyjnych Kodeksu Przedszkolaka – 88 dzieci;
- Zajęcia grupowe, zabawy grupowe, pogadanki – uczenie dzieci nazywania i wyrażania emocji – 88 dzieci;
- Trening Umiejętności Społecznych – 8 dzieci;

- Rozmowy z rodzicami, mające na celu ujednoczenie oddziaływań wychowawczych w domu i w przedszkolu – 88 dzieci;
- Słuchanie opowiadań dla dzieci, bajek terapeutycznych, mówiących o emocjach, radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami – 80 dzieci;
- Zapoznanie rodziców ze standardami ochrony małoletnich – 88 dzieci;
- Zapoznanie dzieci ze standardami ochrony małoletnich i wyeksponowanie ich w formie obrazkowej w sali przedszkolnej – 88 dzieci;
- Cykl zajęć „Stop przemocy” – nauka radzenia sobie w sytuacjach trudnych bez stosowania przemocy – 20 dzieci;
- Konkurs plastyczny dla rodziców z dziećmi „Stop agresji” – 20 dzieci;

■ Przedszkole Miejskie Nr 3:

- Pogadanki na temat bezpiecznego korzystania z Internetu 20 dzieci,
- Spotkanie z policjantem – 110 dzieci,
- Program o emocjach „Przyjaciele Zippiego” – 20 dzieci,
- Zajęcia lekkoatletyczne, zajęcia sportowe „Mali Wspaniali”;

■ Szkoła Podstawowa nr 1:

- Trening Zastępowania Agresji – liczba uczniów 20 uczniów,
- Trening umiejętności społecznych- ok. 60 uczniów,
- W ramach przedmiotu realizacja w/w treści – liczba uczniów ok. 500 uczniów,
- Spotkania z funkcjonariuszami policji oraz straży miejskiej- dotyczące cyberprzemocy, hejtu, zachowania bezpieczeństwa na drodze itp. – liczba uczniów ok. 200 uczniów,
- Cykl zajęć poświęconych agresji i przemocy prowadzone przez psychologa i pedagoga szkolnego – liczba uczniów ok. 300 uczniów,
- Cykl zajęć poświęconych tematyce hejtu, cyberprzemocy i relacji rówieśniczych prowadzone przez pedagoga lub psychologa szkolnego – liczba uczniów ok. 200 uczniów,
- Realizacja programu edukacyjnego „Przyjaciele Zippiego” w oddziale przedszkolnym – liczba uczniów -18 uczniów,
- Prowadzenie kącika prawnego dla uczniów – liczba uczniów ok. 40 uczniów,
- Spotkanie z kierownikiem zespołu kuratorskiego Sądu Rejonowego w Świdnicy na temat konsekwencji prawnych hejtu- liczba uczniów ok.60 uczniów,
- Warsztaty profilaktyczne dotyczące uzależnień z p. Aleksandrem Matusiakiem- ok.300 uczniów,
- Warsztaty profilaktyczne „Wiedza to bezpieczeństwo - poznaj fakty o HIV i AIDS”- ok.80 uczniów,
- Zajęcia profilaktyczne z p. Krzysztofem Bochenkiem dotyczące przemocy rówieśniczej - 40 uczniów,
- Zajęcia profilaktyczne prowadzone w klasach w ramach godzin wychowawczych z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy, umiejętności rozwiązywania konfliktów rówieśniczych, właściwych relacji w grupie, zajęć integracyjnych oraz z zakresu radzenia sobie z przeżywanymi trudnościami, w tym związanych z izolacją społeczną w czasie nauki zdalnej– ok. 500 uczniów,
- Indywidualne rozmowy i konsultacje prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego- ok. 150 uczniów,
- Warsztaty dietetyczne – 60 uczniów;

■ Szkoła Podstawowa nr 2:

- Zarządzanie konfliktem i mediacje rówieśnicze, 238 uczniów klas IV-VIII, 256 uczniów w klasach młodszych,
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalne i społeczne i TUS - 83 uczestników,
- „Młode głowy”, 496 uczestników,
- Profilaktyka cyberprzemocy, bezpieczeństwo w sieci – 522 uczniów, zebrania z rodzicami – około 350 rodziców,

- Pedagogiki profilaktyczne prowadzone przez funkcjonariusza Policji w klasach młodszych – 163 uczniów,
- Zebrania z rodzicami – informacje około 530 rodziców,
- Spotkania indywidualne z rodzicami – 20 rodziców, z uczniami – 8 uczniów,
- Działania z zakresu promocji zdrowia – profilaktyka uzależnień – konkursy wewnątrz szkolne – około 530 uczniów,
- Spotkania z psychologiem i pedagogiem, 522 uczestników;
- Szkoła Podstawowa nr 4:
 - Podjęcie następujących działań skierowanych do uczniów: przeprowadzenie zajęć integracyjnych, m.in. metodą Klanzy, rozmowy wychowawcze w grupach oraz indywidualnie, przeprowadzenie zajęć na temat bezpieczeństwa w szkole, działania mediacyjne, działania mające na celu kształtowanie właściwych postaw społecznych,
 - Organizowanie godzin wychowawczych dla klas 4-8 na temat zjawiska depresji-455,
 - Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka -685,
 - Obchody Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego-655,
 - Spotkanie rodziców z kuratorem sądowym – 15,
 - Zajęcia w zakresie obecnych i przyszłych ról czyli dobrych relacji, prowadzone przez zewnętrznych edukatorów w ramach działań MOPS-u- 54,
 - Warsztaty z Instruktorem Terapii Uzależnień – K. A. Matusiak oraz rada szkoleniowa i spotkanie z rodzicami: „Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć” cz. I i II-455,
 - Warsztaty na temat przeciwdziałania przemocy i relacji międzyrówieśniczych, które poprowadził trener zewnętrzny K. Bochenek – 179,
 - Spotkanie z kuratorem sądowym dot. Odpowiedzialności prawnej nieletnich za czyny mające znamiona demoralizacji- 455,
 - Warsztaty psychoedukacyjne ; na temat szacunku i tolerancji, bezpieczeństwa, przeciwdziałaniu agresji i przemocy, zaburzeń odżywiania, koleżeństwa, zajęcia integrujące zespoły klasowe, profilaktyka zdrowia psychicznego, zajęcia relaksacyjne-320,
 - Warsztaty profilaktyczne w ramach kampanii " Wiedza to bezpieczeństwo - poznaj fakty o HIV i AIDS"-109,
 - Warsztaty dla uczniów klas 8 z pracownikiem SANEPID-u w Świdnicy na temat „ Wpływ substancji psychoaktywnych na organizm młodego człowieka” 109,
 - warsztaty -zasady udzielania I pomocy przedmedycznej -167,
 - Udział w miejskim w konkursie wiedzy o AIDS organizowanym przez świdnicki oddział PCK-3,
 - Prelekcja pani dietetyk dotycząca problemów odżywiania u nastolatków-228,
 - Dzień zdrowego śniadania-221,
 - Światowy Dzień Walki z Cukrzycą-228,
 - Bezpieczeństwo na torach kolejowych i przejazdach kolejowych-47
 - Warsztaty dotyczące umiejętności nawiązywania właściwych relacji-24,
 - Zajęcia przeciwdziałające przemocy bazujące na czynnikach chroniących-23,
 - Konsultacje i rozmowy interwencyjne, rozmowy indywidualne i rozmowy rówieśnicze –95,
 - Dodatkowe zebrania z rodzicami – rozwiązywanie problemów związanych z cyberprzemocą i agresją rówieśniczą –45,
 - Współpraca z MOPS w ramach procedury Niebieskiej Karty –39,
 - Współpraca z kuratorami sądowymi, pracownikami socjalnymi i asystentami rodzin – 19,
 - Doradztwo i wsparcie psychologiczno-pedagogiczne –125,
 - Spotkanie uczniów z funkcjonariuszem Policji „Odpowiedzialność prawna nieletnich” – 105,
 - Szkolny tydzień- Stop przemocy –685,

- Udział w akcjach charytatywnych (współpraca z PCK, zbiórka paczek świątecznych dla pod-opiecznych MOPS, WOŚP) – 570,
- Informowanie rodziców i nauczycieli o ofercie szkoleń i webinarów związanych z przeciwdziałaniem uzależnień i innych zagadnieniach profilaktycznych -802,
- Akademia Dźwięku i Ciszy-98,
- Tematyczne gazetki ścienne na temat uzależnień, przeciwdziałania agresji i przemocy, zdrowego stylu życia -64,
- Moje ciało jest OK!-20;
- Szkoła Podstawowa nr 6:
 - Zajęcia pedagogów szkolnych: „Hejt, jego przyczyny i konsekwencje”, pogadanka nt. bezprawnego umieszczania zdjęć na profilach społecznościowych i konsekwencje takiego zachowania, „Zasady i procedury obowiązujące w szkole dot. korzystania z telefonów komórkowych”- dyskusja, „Co to jest stres i jego przyczyny”, „Korzyści zdrowotne wynikające z uprawiania sportu”, „Umiejętności społeczne - relacje koleżeńskie”, „Hejt jego przyczyny i konsekwencje”, „Procedury korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego”, Warsztaty z klasą nt. Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego, pogadanka dot. przestrzegania statusu szkoły, obowiązku szkolnego oraz relacji w klasie, „Budowanie zdrowego self-esteem”, „Radzenie sobie z przemocą”, „Jak bronić się przed agresją i przemocą”, „Budowanie zdrowego self-esteem”, O tolerancji i akceptacji "Pięknie się różnimy, Przeciwdziałanie przemocy i uprzedzeniom, O prawach dziecka i przestrzeganiu własnych granic-przeciwdziałanie przemocy w oparciu o Standardy Ochrony Małoletnich, Kolorowy potwór-warsztaty o emocjach, Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego, „Ogólnopolski dzień głośnego czytania- zajęcia edukacyjne, Bezpieczny Internet-uzależnienia od Internetu, czym jest hejt i jak sobie z nim radzić, Warsztaty dotyczące przeciwdziałania przemocy i agresji, „Jak powiedzieć NIE i zachować równowagę w relacjach”, Niewłaściwe zachowania z wykorzystaniem telefonów, Międzynarodowy Dzień Życzliwości – łącznie 818 uczestników,
 - Warsztaty dla kl.8 z p. K. Bochenkiem w dniach - 21.11.2024 i 26.11.2024 - „Emocje i sposoby radzenia sobie ze stresem – 105 uczniów,
 - Szkolny Tydzień Profilaktyki Zdrowia Psychicznego – ok. 750 uczniów, 32 wychowawców,
 - Zajęcia z funkcjonariuszami KPP w Świdnicy – odbyły się w kl.VI i VII nt. „Odpowiedzialność karna nieletnich oraz hejt” – 201 uczniów,
 - Program z zakresu profilaktyki uzależnień dla młodzieży został zrealizowany przy współpracy Instruktora Terapii Uzależnień p. Krzysztofa Matusiaka „CHCĘ ZDROWO I BEZPIECZNIE ŻYĆ” – ok. 300 uczniów,
 - współpraca z instytucjami pomocowymi;
- Szkoła Podstawowa nr 8:
 - zajęcia warsztatowe z zakresu profilaktyki uzależnień m.in. od urządzeń elektronicznych, 82 uczestników,
 - zajęcia warsztatowe dotyczące znajomości prawa w zakresie odpowiedzialności prawnej nieletnich zrealizowane przez świdnickiego kuratora sądowego, 29 uczestników,
 - prelekcja przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Świdnicy nt. zagrożenia przemocą i hejtem oraz odpowiedzialności karnej, 50 uczestników;
- Szkoła Podstawowa nr 105:
 - Rozesłanie informacji o Ośrodku Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem wszystkim rodzicom,
 - Piknik ekologiczny, Warsztaty ekologiczne, Świdnica na rowery, Konkurs "Zdrowe odżywianie", Rodzinna Liga Badbingtona, Bieg po zdrowie, Idę do dentysty, Świdnickie dzieci przeganiają próchnicę, Wiosenne kanapki, Dzielimy się uśmiechem, Niebieskie Igrzyska, Sprzątanie świata, Rodziny Rajd, Święto rodziny - wycieczka w góry, warsztaty Silni Razem. We wszystkich imprezach łącznie brała udział cała społeczność uczniowska 499 osób;

- Szkoła Podstawowa nr 315:
 - warsztaty dotyczące profilaktyki uzależnień, asertywności,
 - Program „Przyjaciele Zippiego” kształtujący kompetencje miękkie, 25 uczniów,
 - Program „Smashed” (profilaktyka uzależnień), program EdyLyke (kompetencje miękkie), 200 osób,
 - udział w akcji „Bieg po zdrowie”, 41 osób;
- źródło: miejskie przedszkola i szkoły podstawowe

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych w Świdnicy w ramach wizyt w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych zrealizował w 2024 r.:

- Warsztaty zaburzenia odżywiania, 4 spotkania, 88 uczestników;
- Trening koncentracji, 1 spotkanie, 56 uczestników;
- Badania przesiewowe dzieci zdolnych, 1 spotkanie, 7 uczestników;
- Warsztaty zawodoznawcze, 2 spotkania, 25 osób;
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki „Przeciwdziałanie przemocy w internecie”, 8 spotkań, 185 uczestników;
- Warsztaty dla dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki, 6 spotkań, 181 uczestników.

źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

3.2. Organizowanie miejsc opieki i wychowania dla dzieci.

Na zlecenie Gminy Miasta Świdnicy zadanie pn. „Prowadzenie placówek wsparcia dziennego z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży”, z przeznaczeniem dla 135 dzieci i młodzieży, realizowały 3 organizacje pozarządowe, w ramach placówek:

- Caritas Diecezji Świdnickiej – Placówka Wsparcia Dziennego, dla 30 uczestników,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Chorych „Serce” – Europejskie Centrum Przyjaźni Dziecięcej Placówka Wsparcia Dziennego, dla 45 uczestników,
- Fundacja Pomocy Biednym Dzieciom „Ut Unum Sint” – Placówka Wsparcia Dziennego Świetlica Profilaktyczno-Wychowawcza „Oratorium”, dla 60 uczestników.

3.3. Zapewnienie nieodpłatnych form wypoczynku dzieci i młodzieży.

Wsparcie w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniają placówki wsparcia dziennego. Ich podstawowym zadaniem jest współdziałanie w procesie wychowywania wraz z rodziną oraz szkołą. Dzieci objęte są opieką wychowawcy, socjoterapeuty i innych specjalistów, którzy zapewniają podopiecznym wsparcie w pokonywaniu trudności szkolnych, w kryzysach rówieśniczych i osobistych, organizują czas wolny proponując pozalekcyjne zajęcia sportowe i twórcze o różnym charakterze. Zajęcia prowadzone są w dni robocze w godzinach popołudniowych. W okresie wolnym od zajęć szkolnych organizują podopiecznym czas.

Pobyt dziecka w placówce jest bezpłatny. Przyjęcie odbywa się według procedury weryfikacji dzieci deklarujących zamiar uczęszczania do placówek wsparcia dziennego dotowanych przez Gminę Miasto Świdnica. W pierwszej kolejności placówka przekazuje do Ośrodka informację o rodzinie, która zgłosiła dziecko do placówki wraz z przedstawieniem sytuacji rodziny uzasadniającej konieczność udzielenia tego rodzaju wsparcia. Pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy w rodzinie, by ustalić, czy rodzinie powinna być udzielona pomoc w opiece i wychowaniu dziecka. Wniosek pracownika socjalnego o podjęcie pracy z rodziną w formie pomocy w opiece i wychowaniu dziecka zatwierdza Dyrektor Ośrodka.

Praca z rodziną w tym zakresie odbywa się w oparciu o przygotowywany plan pracy, przy stałej współpracy z placówką wsparcia dziennego.

W 2024 r. 5 dzieci z 4 najuboższych rodzin korzystających z różnych form pomocy tut. Ośrodka, wzięło udział w wyjeździe kolonijnym. Wypoczynek został zorganizowany w Ośrodku Wypoczynkowo „SOLAR” w nadmorskiej miejscowości Jarosławiec w okresie od 05.08.2024 r. do 18.08.2024 r.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Na zlecenie Urzędu Miejskiego w Świdnicy w 2024 r. realizowane były zajęcia dodatkowe pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży:

- Igrzyska Zimowej Akademii Sportu, zrealizowano w dniach 19.03–20.03.2024r. wydarzenie o charakterze otwartym realizowane w warunkach halowych, około 200 uczniów szkół podstawowych + ok. 70 seniorów,
- Świętojański Ekopiknik, w dniu 23.06.2024 r., wydarzenie o charakterze otwartym, udział ok. 300 dzieci,
- BEZPIECZNE WAKACJE – KREATYWNY SIERPIEŃ W OGRÓDKU JORDANOWSKIM, działania zostały zrealizowane w terminie od 02.08.2024 do 30.08.2024r. – wydarzenie miało charakter otwarty (udział wzięło ok 200 dzieci),
- Dzielimy się nadzieją, spektakl profilaktyczno – muzycznego – w przygotowaniu spektaklu wzięło udział 30 dzieci,
- Warsztaty zdrowego odżywiania – dla uczniów klas 4 świdnickich szkół podstawowych – udział wzięło 200 uczniów,
- Warsztaty zaburzenia odżywiania – dla uczniów klas 7 świdnickich szkół podstawowych – udział wzięło 200 uczniów,
- Konkurs plastyczny z nagrodami pn. „Świdnickie dzieci przeganiają próchnicę” – dla dzieci klas 1-3 świdnickich szkół podstawowych – udział wzięło ok 1000 uczniów,
- Event sportowo – edukacyjny dla uczniów świdnickich szkół podstawowych zrealizowany 17.12.2024r. – 250 osób,
- Konkurs plastyczny pn. „Bezpieczny i zdrowy wypoczynek zimowy” dla uczniów klas 1-4 świdnickich szkół podstawowych – grudzień 2024r.– 50 osób,
- Przedstawienie profilaktyczne pn. „PoMocna Ekipa Świętego Mikołaja”, skierowane do dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wydarzenie zostało zrealizowane w dniu 13.12.2024r. – udział wzięło ok 200 dzieci,
- Kolęda Świdnicka 2024, wydarzenie miało charakter otwarty
- Całoroczny cykl współzawodnictwa sportowego (różne dziedziny) od marca do grudnia 2024r., udział wzięło 1990 osób,
- Działania profilaktyczne w 6 świdnickich szkołach podstawowych – udział wzięły dzieci, młodzież oraz nauczyciele i wychowawcy łącznie ok 1000 osób.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

- Jarmark Bożonarodzeniowy i Świdnicka Kolęda – w dniach 13-22.12.2024 r., konkursy, wystawy, występy artystyczne i spektakle dla dzieci, młodzieży i dorosłych, Wigilia Wszystkich Świdniczan, jasełka, zagroda żywych alpaka oraz kolęda na sportowo z pieczeniem kiełbasek, ok. 5000 osób (rotacyjnie przez okres trwania Jarmarku).

źródło: Wydział Promocji Urzędu Miejskiego

Miejską placówką wychowania pozaszkolnego jest Młodzieżowy Dom Kultury, w którym w sposób twórczy dzieci i młodzież mogą spędzać czas wolny, realizując program dydaktyczno-wychowawczy placówki, w ramach:

- Stałych zajęć prowadzonych w trybie roku szkolnego, o profilu artystycznym, technicznym i sportowym (średnia liczba uczestników w 2024 r. – 828 osób.), w tym:

- zajęcia manualne i plastyczne, m.in. małe formy dekoracyjne i użytkowe, malarstwo, ceramika, modelarnia, grafika i rysunek, do 292 uczestników,
 - zajęcia muzyczne, m.in. keyboard, śpiew, gitara, do 173 uczestników,
 - robotyka, do 105 uczestników,
 - modelarstwo, do 66 uczestników,
 - szachy, do 109 uczestników,
 - zajęcia teatralne, 67 uczestników,
 - zajęcia turystyczne, do 16 uczestników;
 - imprez rozwijających zainteresowania i uzdolnienia dzieci i młodzieży, w tym m.in.:
 - udział w mistrzostwach i turniejach szachowych,
 - wycieczki, wyjazdy, rajdy, biegi,
 - koncerty w tym kolęd, pastorałek, z okazji Dnia Kobiet,
 - wernisaże, wystawy,
 - konkursy w tym recytatorskie, plastyczne, muzyczne, turystyczno-krajoznawczy,
 - warsztat malowania bombek.
- źródło: Młodzieżowy Dom Kultury

Świdnicki Ośrodek Kultury organizuje dla dzieci i młodzieży formy spędzania czasu wolnego związane z edukacją kulturalną i wychowaniem przez sztukę, w ramach:

- zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia:
 - Dziecięcy Zespół Taneczny „Mała Świdnica” – 30 uczestników,
 - Zespół Tańca Narodowego i Estradowego „Krań” – 25 uczestników,
 - Dziecięcy Zespół Taneczny „Mały Jubilat” – 32 uczestników,
 - Zespół Pieśni i Tańca „Jubilat” – 30 uczestników,
 - Mażoretki Prima – 100 uczestników,
 - Alchemia teatralna (grupa młodych) – 34 uczestników;
 - artystyczne projekty, m.in.:
 - Manufaktura Zespołów, 247 czynnych uczestników,
 - całoroczne warsztaty: akwarelowe, Urban Sketching, Strefa Relaksu, do 50 uczestników,
 - Cztery Żywoły Słowa, 120 uczestników,
 - Alchemia teatralna – przedsięwzięcie edukacyjno-teatralne mające integrować przedstawicieli różnych grup wiekowych, od młodzieży po seniorów, w ramach wspólnych warsztatów i pokazów – 54 uczestników,
 - Dziki Chór, 30 uczestników,
 - Spektakle Familijne, 1059 uczestników.
- źródło: Świdnicki Ośrodek Kultury

Miejska Biblioteka Publiczna realizując zadania statutowe, zorganizowała i przeprowadziła szereg zajęć dla dzieci i młodzieży, rozwijających ich zainteresowania oraz uzdolnienia. Wydarzenia te podzielono na trzy główne kategorie: zajęcia dla grup zorganizowanych, zajęcia otwarte dla dzieci oraz warsztaty specjalistyczne.

- Zajęcia dla grup zorganizowanych (szkoły, przedszkola)
- Lekcje biblioteczne
- Spacer tematyczny i wycieczki po bibliotece
- Zajęcia edukacyjno-czytelnicze z grupami przedszkolnymi
- Cykl spotkań dla klas I-IV z SP nr 6 oraz SP nr 105 – "Polskie krajobrazy"
- Cykl spotkań dla klas I-III z SP nr 6 – "Podróże po polskiej literaturze"
- „Z książką na walizkach” – spotkania z Reginą Golińską-Barancewicz oraz Radkiem Jakubiakiem
- Warsztaty ekologiczne "Z robotem na Ty" (Kindloteka)

- Warsztaty patriotyczne "Z robotem na Ty" (Kindloteka)
- Warsztaty patriotyczne "Razem z Niepodległą" (Kindloteka)
- Zajęcia dla uczestników warsztatów terapii zajęciowej "Ważka"
- Warsztaty wokół interaktywnej wystawy "Polska - Lubię to"
- Kino przedszkolaka "Baśniowe Święta"
- "Zimowe granie" w Kindlotece

Łączna liczba uczestników: 4 085

■ Zajęcia otwarte dla dzieci

- Małe Góry Literatury
- Ferie w bibliotece
- Halloween w Kindlotece
- Stała oferta zajęć bibliotecznych: Abecadełko, Bajeczne podróże, Baśniolandia, Dizajnersi, Zacztyani, MoreLove Opowieści
- "MoreLove Opowieści" w ramach projektu "Różne ścieżki profilaktyki"
- Dzień Dziecka w Kindlotece
- Kino na ferie
- "Lato z książką" na tarasie oraz wakacyjne piątkowe poranki w bibliotece
- Warsztaty walentynkowe
- "Zdrowe środy" w ramach projektu "Różne ścieżki profilaktyki"
- "Zimowe granie" w Kindlotece

Łączna liczba uczestników: 2 857

■ Warsztaty specjalistyczne

- Warsztaty z okazji Międzynarodowego Dnia Herbaty
- Warsztaty "Ogrody wróżek" z okazji Dnia Kobiet
- Warsztaty kosmetyczne z okazji Dnia Kobiet
- Warsztaty pisarskie

Łączna liczba uczestników: **93**

W ciągu roku biblioteka przeprowadziła szeroki wachlarz zajęć edukacyjnych, czytelniczych i warsztatowych, łącznie angażując 7 035 uczestników. Dzięki różnorodnym formom aktywności udało się nie tylko rozwinąć zainteresowania dzieci i młodzieży, ale także zbudować silniejszą społeczność wokół kultury czytelniczej. Biblioteka konsekwentnie realizuje misję edukacyjną, dostosowując ofertę do potrzeb różnych grup wiekowych i tematycznych.

źródło: Miejska Biblioteka Publiczna

Miejskie szkoły podstawowe realizowały dla swoich uczniów nieodpłatne zajęcia pozalekcyjne, które organizują czas wolny oraz uczą, jak samodzielnie spędzać czas wolny, m.in. zajęcia:

- artystyczne: plastyczne, kształtujące kreatywność, wokalne, umuzykalniające, taneczne, teatralne, rękodzielnicze,
- rozwijające zainteresowania: informatyczne, robotyka, programowanie,
- sportowe: piłka nożna, tenis stołowy, basen, taniec,
- przedmiotowe: matematyczne, geograficzne, ortograficzne, z języka migowego,
- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze oraz korekcyjno – kompensacyjne,
- kształtujące kreatywność i logiczne myślenie, arteterapia,
- kształtujące kompetencje emocjonalno – społeczne.

źródło: miejskie szkoły podstawowe

3.4. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wsparcia specjalistycznego.

Miejskie szkoły podstawowe zapewniają uczniom, ich rodzicom i opiekunom oraz wychowawcom szkolnym wsparcie psychologa, w ramach konsultacji indywidualnych i grupowych:

zakres poradnictwa	liczba udzielonych porad	liczba osób korzystających z porad		
		uczniowie	rodzice	wychowawcy
problemów wychowawczych	2013	1521	1393	1065
uzależnień	380	169	123	131
współuzależnienia	293	100	96	99
przemocy domowej	167	101	64	72
inne, m.in.: zaburzenia i kryzysy psychologiczne, samotne rodzicielstwo, nadużywanie komórki lub komputera, choroba lub śmierć w rodzinie, zagrożenie demoralizacją, obniżony nastrój, zaburzone relacje, zaburzenia zachowania i emocji, kłótnie między rodzicami, rozpad rodziny, przemoc rówieśnicza.	3275	2112	373	723

źródło: miejskie szkoły podstawowe;

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia dzieciom i młodzieży ze Świdnicy wsparcie specjalistyczne: psychologiczne i terapeutyczne w siedzibie Ośrodka przy ul. Franciszkańskiej 7. Realizacja pomocy wymaga wyrażenia zgody przez rodziców/opiekunów dziecka oraz akceptacji Dyrektora Ośrodka.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

3.5. Wsparcie materialne i rzeczowe dzieci.

W celu zabezpieczenia realizacji potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił świadczenia pieniężne:

- dodatek do świadczenia rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 159 osób,
- dodatek do świadczenia rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 678 osób,
- dodatek do świadczenia rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 6 osób,
- zasiłek szkolny – 8 uczniów,
- stypendium szkolne – 242 uczniów.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

3.6. Dożywianie dzieci.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej uczestniczył w realizacji wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, poprzez finansowanie posiłków. Nieodpłatne dożywianie przyznawane jest osobom i rodzinom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kryterium dochodowego. W 2024 r.:

- programem objęto 310 osób, które korzystały z posiłków, w formie pełnego obiadu, w tym:
 - 40 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
 - 63 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej,
 - 207 osób dorosłych;
- dożywianie prowadziło 20 placówek,
- łącznie wydano 48.234 posiłków,
- średni koszt jednego posiłku pokrywanego w ramach programu wynosił 11,59 zł.

Wsparcia w ramach programu udziela się w szczególności dzieciom korzystającym z posiłków w żłobku, przedszkolu i szkole, do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz osobom znajdującym się w trudnej sytuacji, w szczególności samotnym, w podeszłym wieku, chorym i niepełnosprawnym. Pracownicy socjalni i pedagodzy szkolni podejmują działania w celu objęcia dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci i uczniów szkół, w szczególności z rodzin wieloproblemowych. W przypadku dzieci spożywających posiłki w szkołach, szczególny nacisk kładzie się na to, by dzieci spożywały posiłki na terenie placówki. Przyjęto zasadę, że rodzice nie pobierają posiłków na wynos, poza wyjątkowymi sytuacjami.

W 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nadzorował realizację zadania publicznego miasta pn. „Pozyskiwanie i dystrybucja żywności”, zleconego Spółdzielni Socjalnej „MITOS”, w trybie otwartych konkursów ofert. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji, potrzebujące wsparcia w postaci bezpłatnej żywności, kwalifikowane były przez pracowników socjalnych Ośrodka. W 2024 r. pomocą objęto łącznie ponad 867 mieszkańców Świdnicy, którym wydano 21 różnych produktów spożywczych, w ilości 89.593 kg.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Dzieci i młodzież korzystająca z zajęć w placówkach wsparcia dziennego objęta jest posiłkiem w formie dwudaniowego ciepłego posiłku i podwieczorku. Na podwieczorek składały się m.in. owoce, bułki, ciasto, które dzieci mogły zabrać do domu.

Zadanie 4. Zapewnienie i doskonalenie systemu zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych służących budowaniu i utrzymaniu systemu wsparcia rodziny

4.1. Wypracowanie procedur pracy interdyscyplinarnej na rzecz rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych.

W celu wspierania pracowników realizujących pracę z rodziną oraz monitorowania sytuacji rodzin i dzieci zagrożonych kryzysem, pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej opracowują wewnętrzne procedury postępowania w indywidualnych przypadkach do stosowania przez pracowników socjalnych Ośrodka. Praca realizowana jest w oparciu o dotychczas wypracowane procedury dotyczące:

- zasad współpracy i wspierania rodziny przez asystenta rodziny, które obejmują również spotkania zespołu ds. okresowej sytuacji rodziny – w 2024 r. odbyło się 55 spotkań zespołów,
- postępowania w sytuacji potrzeby umieszczenia w hostelu/ośrodku wsparcia osoby/rodziny doznającej przemocy, gdy nie ma innej możliwości odizolowania od sprawcy przemocy,
- motywowania do terapii osoby stosujące przemoc domową,
- pracy z rodziną biologiczną w sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, w celu umożliwienia jak najszybszego powrotu dziecka do domu rodzinnego.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Zadania dotyczące zagadnień związanych z rodzinną pieczą zastępczą oraz osobami usamodzielnianymi realizuje Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Jednym z zadań Zespołu jest dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. W 2024 r. odbyło się 155 posiedzeń Zespołu, prowadzonych na rzecz dzieci ze Świdnicy.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

4.2. Zapewnienie warunków do podnoszenia kwalifikacji osób zaangażowanych w pracę na rzecz rodziny.

Z uwagi na złożoność problemów, z jakimi pracownicy socjalni, asystenci rodziny, członkowie grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego, będący pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inni pracownicy Ośrodka mają do czynienia w trakcie wykonywania obowiązków służbowych, stykając się bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą domową i z osobami stosującymi przemoc, mieli możliwość do korzystania ze wsparcia w formie:

■ Indywidualne konsultacje psychologiczne – skierowane do pracowników socjalnych, asystentów rodziny, psychologa, członków grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego w Świdnicy. Celem konsultacji było wieloaspektowe podejście do pracy, rozwiązywanie trudności merytorycznych i emocjonalnych związanych z wykonywaną pracą, oraz udzielenie wsparcia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji. Pracownicy mieli możliwość zapoznania się z nowymi rozwiązaniami i metodami pracy z klientami. Konsultacje umożliwiły rozwój kompetencji zawodowych w zakresie komunikacji, asertywności, radzenia sobie z emocjami i stresem, pracy z osobami i rodzinami przeżywającymi trudności życiowe, zagrożonymi dysfunkcją i wykluczeniem społecznym, w tym z klientem wieloproblemowym, uwikłanym w uzależnienia i przemoc domową. W 2024 roku zrealizowano 22 dni spotkań (po 7 godzin zegarowych), łącznie 154 godziny, z których skorzystało 26 pracowników. Spotkania prowadziła Renata Bibik, doktor nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki, psycholog, mediator, terapeuta uzależnień oraz specjalista przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

■ Szkolenie wewnętrzne w sprawie omówienia procedury ochrony pracowników w przypadku znieważenia i gróźb ze strony klientów, zarzutów wobec pracownika o przekroczenie uprawnień podczas wykonywania obowiązków służbowych. Szkolenie poprowadził radca prawny MOPS, wzięło w nim udział 24 pracowników socjalnych, asystentów rodziny i przedstawiciel Zespołu ds. kontroli zarządczej w MOPS.

■ Szkolenie dotyczące ustawy o ochronie sygnalistów – przeprowadzone przez radców prawnych Ośrodka dla wszystkich pracowników, związane z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.

■ Warsztaty „Pomaganie mężczyznom” – dotyczące umiejętności interpersonalnych, wychodzenia z kontaktu, a także radzenia sobie ze stresem. Warsztaty obejmowały zagadnienia związane z kontaktem interpersonalnym, umiejętnością pracy w trudnych sytuacjach oraz zarządzania własnymi zasobami i ograniczeniami w pomaganiu.

■ Poradnictwa psychologa Ośrodka.

■ Wyposażenia w środki ochrony przy bezpośrednim zagrożeniu (gaz pieprzowy, alarm akustyczny, telefon służbowy).

Pracownicy Ośrodka uczestniczyli także w szkoleniach organizowanych przez podmioty zewnętrzne, zarówno stacjonarnie, jak i online. Tematyka szkoleń obejmowała m.in.:

- Szkolenie z zakresu działania komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy;
- Kurs kwalifikujący do pracy z osobami stosującymi przemoc z wykorzystaniem modelu Duluth;

- Superwizja grupowa dla asystentów rodziny;
- Szkolenie w zakresie obsługi procedury „Niebieskie Karty” w systemie POMOST;
- „Seminarium z zakresu przeciwdziałania przemocy – aspekty psychologiczne i prawne”;
- Szkolenia dotyczące depresji u dzieci i młodzieży, samookaleczeń, samobójstw, autyzmu, zaburzeń odżywiania, nadpobudliwości psychoruchowej;
- Wsparcie ofiar handlu ludźmi;
- Planowanie pracy z rodzinami dzieci z problemami emocjonalnymi i zaburzeniami zachowania;
- Przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy domowej jako zadanie własne gmin i miast;
- Pomoc społeczna w zakresie bezdomności oraz szkolenie dotyczące przemocy wobec dzieci i osób zależnych;
- Szkolenie dla koordynatorów rodziny pieczy zastępczej i asystentów rodziny pracujących z rodzinami konfliktowymi.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Urząd Miejski w 2024 r. zorganizował formy podnoszące kwalifikacje osób zaangażowanych w pracę na rzecz rodziny:

- Szkolenie podnoszące kwalifikacje członków Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 9 osób;
- Zajęcia seminaryjno – warsztatowe dla osób zawodowo pomagających osobom uwikłanym w uzależnienia i przemoc domową – 8 osób;
- Szkolenie „Kompleksowe podejście do profilaktyki alkoholowej w środowisku lokalnym – 22 osób.

źródło: Wydział Polityki Społecznej i Spraw Socjalnych Urzędu Miejskiego

Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych realizował działania w zakresie podnoszenia kompetencji nauczycieli, specjalistów i realizatorów działań wspierających rodzinę:

- Spotkania z Poradnią – cykl spotkań dla wychowawców przedszkoli i nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych nt. „Sposoby wspierania dobrostanu uczniów oraz ich zdrowia psychicznego” – 3 spotkania, 86 osób;
- Spotkania i konsultacje dla nauczycieli – 8 spotkań, 62 osoby.

źródło: Zespół Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało działania edukacyjne dla osób pracujących w obszarze wspierania rodziny i przeciwdziałania przemocy domowej w tym warsztaty, szkolenia, konferencje:

- Szkolenie: „Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży wraz z zagadnieniami więzi i przywiązania” – 4 osoby;
- Szkolenie: „Depresja i samobójstwa wśród dzieci i młodzieży” – 1 osoba;
- Szkolenie: „Dziecko jako osoba doznająca i świadek przemocy domowej w procedurze Niebieskie Karty. Procedura udzielenia dziecku ochrony w związku z przemocą domową na podstawie art. 12a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej” – 13 osób;
- Konferencja: „(Od)Cienie traumy – 10 osób;
- Szkolenie: „Opieka nad osobami, które doświadczyły przemocy seksualnej” – 3 osoba;
- Seminarium z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej: „Aspekty psychologiczne i prawne”Stowarzyszenie Niebieska Linia – 3 osoby;
- Konferencja: „Rola Ośrodków Interwencji Kryzysowej w środowisku lokalnym” – 1 osoba;
- Szkolenie: „Procedura Niebieskie Karty. Standardy ochrony małoletnich. Jak zatrzymać przemoc w rodzinie” – 2 osoby;
- Studium: „Studium Przeciwdziałania Przemocy Domowej I-go stopnia” (90h) – 1 osoba;

- Szkolenie: „Jak dbać o siebie pomagając innym – trening relaksacyjny nowoczesną terapią VR” – 1 osoba;
- Szkolenie: „Śmiechoterapia – jako element przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu” – 2 osoby;
- Szkolenie: „Dziecko krzywdzone – rozpoznawanie i sposoby wspierania” – 8 osób;
- Szkolenie: „Dlaczego nasze mózgi nie lubią chodzić do szkoły? Stres, ocena i pamięć w stanie zagrożenia” – 9 osób;
- Szkolenie: „Rodzina zastępcza w systemie wsparcia” – 5 osób;
- Szkolenie: „Promocja rodzicielstwa zastępczego – czy wystarczy spot ? Film? Jak powinna wyglądać Kampania Promocyjna czy Kampania Informacyjna?” – 5 osób;
- Szkolenie: „Wspierać, chronić, wymagać – rola rodziny, szkoły i przedszkola w wychowaniu do mądrości” – 2 osoby;
- Szkolenie online: „ Samoregulacja czy samokontrola? Wykorzystanie teorii poliwalnej w opiece, wychowaniu i terapii skierowanej do dzieci i młodzieży z zdeorganizowanym stylem przywiązania” – 4 osoby;
- Szkolenie: „Standardy Ochrony Małoletnich” – 1 osoba;
- Szkolenie: „Dziecko z uregulowaną sytuacją prawną – zgłoszenie dziecka do procedury adopcyjnej” - 1 osoba;
- Webinar: „Aplikacja Piecza Zastępcza” – 5 osób;
- Szkolenie: „Niebieska Karta” – 7 osób;
- Szkolenie: „Prezentacja systemu CRPZ” – 3 osoby;
- Szkolenie: „Działanie wzmacniające więzi rodzic – dziecko” – 3 osoby;
- Szkolenie: „Potrzeby i trudności dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej” – 1 osoba
- Szkolenie online: „Koordynacja działań w zakresie polityki społecznej w województwie dolnośląskim” – 2 osoby;
- 2 pracowników etatowych OIK, tj. pomoc administracyjna oraz kierownik (każdy po 1 godz. superwizji, zleceniobiorcy OIK: 1 psycholog, 1 interwent kryzysowy, 2 pedagogów, 2 trenerów Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych (superwizja we własnym zakresie).

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji uczestniczyli w szkoleniach z zakresu wspierania rodziny i przeciwdziałania przemocy domowej – zrealizowano 5 szkoleń, w których łącznie uczestniczyło 64 funkcjonariuszy.

źródło: Komenda Powiatowa Policji

Nauczyciele i wychowawcy świdnickich placówek oświatowych na bieżąco biorą udział w działaniach edukacyjnych podnoszących wiedzę i doskonalących umiejętności w zakresie wspierania rodziny w prawidłowym wypełnianiu jej funkcji w ramach rad pedagogicznych, konsultacji indywidualnych wychowawców z pedagogiem i psychologiem, spotkań, szkoleń i kursów, w tym m.in.:

- Studia podyplomowe – Pedagogika specjalna w zakresie edukacji i terapii osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, Niegrzeczne dzieci nie istnieją – o złości i przyczynach trudnych zachowań u dzieci prowadzonych przez Edumaster, Techniki radzenia sobie ze złością – webinar Famiga, Dziecko w emocjach – webinar Famiga, Dziecko w spektrum autyzmu – webinar Famiga Techniki wyciszania oraz zaopiekowania się emocjami uczniów – MAC, Relaksacja i jej techniki w pracy – Ekonferencja Mac, Moc słów – czyli jak pozytywne i negatywne komunikaty mogą wpływać na życie dziecka – Nowa Era, Dobre relacje z rodzicami – webinar EduNation, Psychologia dziecka – przyczyny trudnych zachowań –

- Famiga, Standardy ochrony małoletnich – Famiga, Praktyczne wskazówki dotyczące komunikacji z rodzicami – Nowa Ewa;
- Udział w szkoleniu „Efektywne sposoby na współpracę z rodzicami”, spotkanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej na temat „Sposoby wspierania dobrostanu dzieci oraz ich zdrowia psychicznego”, udział w szkoleniu „Dobra komunikacja i zarządzanie emocjami (w zespołach, gronie nauczycieli, w klasie, w relacjach z rodzicami);
 - Szkolenie dot. procedury Niebieskiej Karty, „Konstruktywne rozmowy z rodzicami” webinar;
 - Szkolenie stacjonarne „Kary i nagrody”;
 - „Rozpoznawanie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Realizacja procedury Niebieskie Karty”;
 - Szkolenie: "Pomoc psychologiczna ofiarom gwałtu”;
 - Szkolenie: „Uzależnienia dzieci i młodzieży;
 - „Zachowania trudne i agresywne dzieci w wieku przedszkolnym”;
 - „Standardy ochrony małoletnich”;
 - „Bunt i agresja - skuteczne metody pracy z dziećmi i młodzieżą;
 - „Metody wyciszające dzieci, uczniów i nauczycieli”;
 - „Wychowanie zmierzające do osiągnięcia dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno”;
 - „Zapobieganie niewłaściwym (w tym agresywnym) zachowaniom dzieci w grupie rówieśniczej;
 - „Jak rozwijać kompetencje społeczne dzieci w wieku przedszkolnym?”;
 - „Psychotraumatologia - wprowadzenie do zagadnienia”;
 - „Cyberprzemoc - co powinniśmy wiedzieć, aby skutecznie działać”;
 - „Komunikacja dla zawodowców”;
 - Relacje - Twoja największa inwestycja”;
 - „Szkoła a ustawa o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich”.
- źródło: miejskie przedszkola i szkoły podstawowe

4.3. Zapewnienie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W sytuacji, gdy rodzina biologiczna dziecka nie jest w stanie zapewnić mu prawidłowej opieki i wychowania, dziecko nie może wychowywać się w swojej rodzinie biologicznej, najlepszym rozwiązaniem jest zapewnienie mu opieki w jednej z form rodzinnej pieczy zastępczej. Umieszczenie w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu. W 2024 r. w pieczy zastępczej przebywało 148 dzieci, z czego 20 dzieci umieszczono w 2024 r., w tym:

- w rodzinie zastępczej zawodowej przebywało 23 dzieci, w tym 0 umieszczonych w 2024 r.
- w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia opiekuńczego przebywało 2 dzieci, w tym 0 umieszczonych w 2024 r.
- w rodzinie zastępczej spokrewnionej przebywało 37 dzieci, w tym 2 umieszczonych w 2024 r.
- w niezawodowej rodzinie zastępczej przebywało 26 dzieci, w tym 2 umieszczonych w 2024 r.
- w placówce opiekuńczo-wychowawczej przebywało 57 dzieci, w tym 16 umieszczonych w 2024 r.

Dzieci przebywające w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w 2024 r. 3, w tym 0 umieszczonych w 2024 r.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, gmina ponosi odpłatność według następujących zasad:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Sytuację dzieci z terenu Świdnicy, umieszczonych w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka ocenia organizator rodzinnej pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy. Dokonuje okresowej oceny, która ma na celu m.in. ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizę stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikowanie planu pomocy dziecku oraz ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W 2024 r. dwoje dzieci z terenu Gminy miasta Świdnica zostało adoptowane z rodzinnej pieczy zastępczej.

źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

4.4. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie roli rodziny, jako naturalnego środowiska wychowawczego oraz z zakresu systemu wspierania rodziny.

Prawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi wsparcie dla wychowujących się w niej dzieci, dba o ich rozwój emocjonalny i społeczny, właściwie rozpoznaje i zaspokaja ich potrzeby. Stanowi źródło bezpieczeństwa dla wychowujących się w niej dzieci i kształtuje osobowość młodego człowieka. Działania podnoszące świadomość społeczną w zakresie roli rodziny, jako naturalnego środowiska wychowawczego podejmowane były w 2024 r. przez miejskie przedszkola i szkoły podstawowe, w szczególności poprzez realizację spotkań i imprez integrujących rodzinę, okolicznościowych, w tym o charakterze międzypokoleniowym oraz angażowanie całych rodzin w ich realizację.

źródło: miejskie przedszkola i szkoły podstawowe

Świdnickie rodziny wielodzietne, w których wychowuje się troje lub więcej dzieci, mogą uczestniczyć w programie polityki prorodzinnej pod nazwą Świdnicka Karta Dużej Rodziny, który został przyjęty uchwałą nr XXXIII/381/13 Rady Miejskiej w Świdnicy z dnia 29 listopada 2013 r. W ramach programu wprowadzone zostały zniżkowe i promocyjne opłaty dla rodzin wielodzietnych za korzystanie z dóbr kultury, sportu i rozrywki, usługi publiczne oraz preferencyjne oferty pozostałych partnerów – przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, którzy wyrazili chęć przystąpienia do programu. W roku 2024 do programu przystąpiło 2 nowych partnerów oraz nikt z partnerów nie zamknął działalności. Na dzień 31 grudnia 2024 r. liczba partnerów programu Świdnicka Karta Dużej Rodziny wynosiła 90.

Osobami uprawnionymi do korzystania z przywilejów w programie są członkowie rodzin wielodzietnych, posiadający kartę w formie plastikowej, w skład których wchodzi jeden lub dwoje opiekunów oraz troje lub więcej dzieci do 18 roku życia, lub w przypadku dzieci uczących się do 25 roku życia. W 2024 r. wydano łącznie 1.110 kart – 221 rodzinom, w tym 396 dla rodziców/opiekunów i 714 dla dzieci. Od początku realizacji programu, tj. od dnia 15 stycznia 2014 r. przystąpiło do niego 683 świdnickich rodzin, w tym 47 rodziny wielodzietne po raz pierwszy dołączyły do programu w 2024 r.

Na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, świdnickie rodziny wielodzietne korzystają z programu ogólnopolskiego. Do programu przystąpiło 8.000 firm

i instytucji z całej Polski, realizujących ofertę w ponad 37.000 miejsc.

Karty wydano łącznie 711 świdnickim rodzinom, dla 3.093 osób w tych rodzinach, w tym 1.130 rodziców/opiekunów i 1.963 dzieci. W 2024 r. do programu dołączyło 23 rodzin, łączna liczba osób w tych rodzinach wynosi 106, w tym 37 rodziców/opiekunów oraz 69 dzieci. W 2024 r. wydano 157 kart dla rodziców dorosłych już dzieci, którzy wychowywali przynajmniej trójkę dzieci. Łącznie od 2019 r. wydano rodzicom 1.269 kart.

źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Potrzeby związane z realizacją zadań w ramach Programu

W części diagnostycznej Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miasto Świdnica na lata 2024-2026 zidentyfikowano główne obszary wymagające zintensyfikowania działań w ramach planowanych zadań:

Obszary wymagające zintensyfikowania działań w ramach zadań planowanych w Programie	wskaźnik na 2021 r.	wskaźnik na 2022 r.	wskaźnik na 2023 r.	wskaźnik na 2024 r.
średnio ponad 24% spośród rodzin korzystających z pomocy finansowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stanowiły rodziny korzystające ze wsparcia z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych	18,8%	16,3%	18,65%	17%
19% w grupie osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, stanowiły osoby wychowujące co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	18,7%	19%	17,1%	16%
w tym średnio około 86,4% stanowiły kobiety	90,1%	88,6%	86,87%	85%
obserwowany jest wzrost liczby dzieci przebywających w pieczy zastępczej – 139 dzieci w 2020 r.	152 dzieci	147 dzieci	141 dzieci	148 dzieci
w tym również z rodzin objętych asystenturą – 47 dzieci w 2020 r.	45 dzieci	39 dzieci	40 dzieci	29 dzieci
wzrasta liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę z powodu braku współpracy ze strony rodziny – 4 rodziny w 2020 r.	8 rodzin	6 rodzin	17 rodzin	15 rodzin
zmalala liczba rodzin uwikłanych w problemy uzależnień – 342 rodziny w 2020 r.	353 rodziny	394 rodziny	406 rodziny	259 rodzin
w tym także ze zdiagnozowaną chorobą alkoholową – 131 rodzin w 2020 r.	144 rodziny	170 rodzin	152 rodziny	96 rodzin
utrzymuje się na stałym poziomie liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego – przeciętnie 142 dzieci w 2020 r.	138 dzieci	144 dzieci	145 dzieci	145 dzieci

Działania profilaktyczne należy bezpośrednio adresować przede wszystkim do rodziców, ponieważ ich dzieci będą powielać zachowania wyniesione z domu. Zwiększenie wsparcia dla rodzin korzystających ze wsparcia z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych w zakresie edukacji finansowej, szkoleń dla rodziców w zakresie wykształcania podstawowych zasad funkcjonowania rodziny, zwiększenie współdziałania tych rodzin z asystentami, edukację w zakresie budowania wzajemnych relacji, dobrych i trwałych więzi, opartych na wzajemnym

szacunku, zrozumieniu i zaufaniu, pozbawionych agresji i przemocy. W zakresie bezrobocia wśród osób wychowujących dzieci do 6 lat nastąpił spadek wskaźnika do 16% (z 17,1% w 2023 r. i 19% w 2022 r.) co świadczy o nieznacznej poprawie sytuacji na rynku pracy w tej grupie. Odsetek kobiet w tej grupie stopniowania maleje (z 90,1% w 2021 r. do 85% w 2024 r.). Kluczowe działania profilaktyczne powinny koncentrować się na wzmacnianiu rodzin, aktywizacji zawodowej rodziców, profilaktyce mającej na celu redukcję uzależnień, co również wpłynie na poprawę funkcjonowania rodzin i zmniejszenie przemocy domowej. Wdrożenie tych programów może pomóc w zmniejszeniu liczby dzieci wchodzących do pieczy zastępczej, poprawki sytuacji na rynku pracy oraz ograniczeń związanych z problemami związanymi z uzależnieniami. Intensyfikacja współpracy z asystentami i skuteczne programy pomocowe mogą przynieść długoterminowe, pozytywne skutki dla rodzin, rynku pracy i społeczeństwa.

PREZYDENT MIASTA

Beata Moskal-Słaniewska

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Świdnicy

Violetta Kalin